

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

Edícia: Porovnávacie analýzy

14/2020

Právna úprava ochrany zvierat vo vybraných krajinách sveta

Vypracovala: RNDr. Katarína Kubišová, Odbor Parlamentný
inštitút

Schválila: Mgr. Natália Švecová, riaditeľka Odboru Parlamentný
inštitút

Bratislava

17. septembra 2020

Anotácia:

Materiál porovnáva právnú úpravu ochrany zvierat vo vybraných štátoch sveta. Zameriava sa najmä na štáty s komplexným zákonom na ochranu zvierat, pokrývajúcim čo najširšie spektrum kategórií zvierat a úkonov, vykonávaných so zvieratami.

Kľúčové slová:

práva zvierat, blaho zvierat, vnímanie zvierat, zákaz týrania zvierat, zákaz krutého zaobchádzania so zvieratami

Postavenie Odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj Oddelenie Parlamentná knižnica a Oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania Odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Materiál slúži výlučne pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov.

Obsah

1.	Ochrana zvierat na úrovni EÚ	5
2.	Právna úprava ochrany zvierat vo vybraných krajinách sveta	6
2.1	Dánsko	6
2.2	Holandsko	8
2.3	Nemecko	9
2.4	Poľsko.....	11
2.5	Rakúsko.....	12
2.6	Spojené kráľovstvo	14
2.7	Spojené štáty americké.....	16
2.8	Švajčiarsko	17
2.9	Švédsko	18
3.	Záver.....	22
4.	Použité zdroje.....	24
	Príloha: Štruktúra zákonov o ochrane zvierat v jednotlivých štátoch.....	27

Úvod

Vyspelé krajiny sveta venujú veľkú pozornosť ochrane práv zvierat a zabezpečeniu určitých štandardov zaobchádzania so zvieratami tak, aby nebolo ohrozené ich zdravie ani psychická pohoda. Čoraz väčší dôraz sa pritom kladie aj na prevenciu stavov úzkosti a stresu zvierat. Vedecké uznanie schopnosti zvierat vnímať fyzické, ale aj psychické podnety, by malo byť základom právnej úpravy prístupu k zvieratám. Najvyspelejšie štáty sveta (z hľadiska ochrany zvierat) riešia vo svojej legislatíve napríklad zákaz chovu kožušinových zvierat, zákaz využívania voľne žijúcich zvierat v cirkusoch a na zábavné účely, zákaz testovania kozmetiky na zvieratách a pod. Taktiež majú vytvorený špeciálny orgán (orgány), zabezpečujúci uplatniteľnosť právnych predpisov, slúžiaci ako poradný orgán výkonnej moci a umožňujúci komunikáciu expertov rôznych organizácií, vrátane mimovládnych organizácií v danej oblasti. Právne normy upravujú zaobchádzanie s rôznymi kategóriami zvierat a aj rôzne úkony, ktoré sa vykonávajú so zvieratami.

Na základe zadania požiadavky bolo cieľom materiálu porovnať právnu úpravu ochrany zvierat (vo svete sa väčšinou používa termín „animal welfare“) vo vyspelých krajinách sveta. Predmetom záujmu boli najmä tie krajiny, ktoré majú prijatý čo najkomplexnejší zákon, zahŕňajúci rôzne skupiny zvierat (hospodárske, spoločenské, pokusné, voľne žijúce atď.) a rôzne aktivity, vykonávané so zvieratami. Zároveň sme vybrali krajiny, ktoré sú najlepšie hodnotené, čo sa týka ochrany práv zvierat. Pri použití týchto kritérií nám zo selekcie vypadli napríklad Kanada a Austrália, ktoré nemajú prijatý komplexný zákon o ochrane zvierat na federálnej úrovni. Najlepšie celkové hodnotenie v danej oblasti majú európske štáty: Švédsko, Spojené kráľovstvo, Holandsko, Dánsko, Švajčiarsko a Rakúsko.¹

Hlavné indikátory, podľa ktorých sú krajiny hodnotené z hľadiska ochrany zvierat sú:

- uznanie vnímania zvierat a zákaz utrpenia zvierat (zakotvené priamo v zákone)
- existencia legislatívy na ochranu rôznych kategórií zvierat:
 - hospodárske zvieratá
 - zvieratá v chovoch
 - spoločenské zvieratá
 - ťažné zvieratá a zvieratá využívané na oddych
 - pokusné zvieratá
 - voľne žijúce zvieratá
- založenie podporných inštitúcií (zodpovednosť vlády za ochranu zvierat)
- podpora medzinárodných štandardov ochrany zvierat.

¹ Animal Protection Index. Dostupné na internete: <https://api.worldanimalprotection.org/> [cit. 14.09.2020]

Všeobecné zákony o ochrane zvierat vo väčšine prípadov stanovujú určité základné rámce pre prístup k zvieratám, určité základné pravidlá a podmienky pre narábanie so zvieratami a ich chov. Detailnejšie pravidlá, týkajúce sa jednotlivých kategórií zvierat, alebo jednotlivých úkonov, vykonávaných so zvieratami, stanovujú vyhlášky, vydávané príslušným rezortom ako vykonávacie predpisy k danému zákonu.

1. Ochrana zvierat na úrovni EÚ

Harmonizované pravidlá v rámci EÚ sú zavedené pre celý rad živočíšnych druhov a pre jednotlivé aspekty, týkajúce sa blaha a ochrany zvierat. Článok 13 Zmluvy o fungovaní Európskej únie znie: *Pri formulovaní a vykonávaní politiky Únie v oblasti poľnohospodárstva, rybného hospodárstva, dopravy, vnútorného trhu, výskumu a technologického rozvoja a kozmického priestoru berie Únia a členské štáty maximálny ohľad na požiadavky blaha zvierat ako cítiacich bytostí, pričom rešpektujú zákonné a správne ustanovenia a zvyky členských štátov týkajúce sa najmä náboženských rituálov, kultúrnych tradícií a regionálneho dedičstva.*

Okrem toho je táto oblasť upravená aj v celom rade právnych nástrojov sekundárneho práva EÚ. Napríklad Smernica Rady 98/58/ES stanovuje minimálne štandardy ochrany hospodárskych zvierat, ktoré reflektujú 5 základných druhov ochrany:

- ochrana proti hladu a smädu
- ochrana pred nepohodlím
- ochrana proti bolesti, zraneniu a ochoreniu
- ochrana prejavu prirodzeného správania
- ochrana proti strachu a nepokoju.

Legislatíva EÚ okrem toho stanovuje štandardy pre transport zvierat, narkotizáciu a zabíjanie zvierat. Okrem hospodárskych zvierat pamätá legislatíva EÚ aj na zvieratá určené na výskumné účely a voľne žijúce zvieratá. V rámci ochrany voľne žijúcich zvierat je treba spomenúť najmä Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva a Smernicu Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Okrem toho je treba ešte spomenúť medzinárodný Dohovor o obchodovaní s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín CITES, podpísaný v roku 1973.

Jednotlivé členské štáty môžu prijať v niektorých aspektoch aj prísnejšie pravidlá za predpokladu, že sú v súlade s právnymi predpismi a zásadami na úrovni EÚ. Uplatňovanie legislatívy v oblasti ochrany a blaha zvierat spadá pod princíp subsidiarity. Európska komisia je zodpovedná za poskytovanie potrebných informácií a školení v oblasti legislatívnych nariadení, zabezpečenie správnej implementácie a uplatňovania legislatívy EÚ v danej oblasti a v extrémnych prípadoch za prijímanie opatrení proti členským štátom, ktoré zlyhali pri

implementácii právnych predpisov. Naopak členské štáty majú na starosti každodenné uplatňovanie právnych predpisov prostredníctvom svojej legislatívy, kontrolné aktivity a transpozíciu smerníc do svojej národnej legislatívy a implementáciu pravidiel EÚ na národnej úrovni.

V roku 2019 začala Európska komisia sériu aktivít, smerujúcich k prehodeniu a aktualizácii Stratégie ochrany a blaha zvierat (2012-2015).² Dňa 20. mája 2020 Európska komisia schválila Stratégiu od farmy po vidličku. Táto stratégia predpokladá celý rad aktivít v prospech zlepšenia postavenia zvierat v kontexte udržateľného poľnohospodárstva. V rámci nej by sa mala prehodnotiť aj aktuálna legislatíva EÚ, upravujúca podmienky chovu hospodárskych zvierat.

2. Právna úprava ochrany zvierat vo vybraných krajinách sveta

2.1 DÁNSKO

Všeobecný zákon o ochrane zvierat pochádza z roku 1991 a posledná zmena bola v roku 2018. V zákone je priamo zakotvený zákaz týrania. Špecifická legislatíva bola prijatá pre ochranu hospodárskych zvierat, ktorá v mnohých ohľadoch prevyšuje ustanovenia legislatívy EÚ. Dánsko zakázalo kozmetické testovanie na zvieratách a zriadilo tzv. 3R centrum, zamerané na presadzovanie troch hlavných princípov v oblasti výskumu na zvieratách – Replacement (náhrada), Reduction (redukcia) a Refinement (zlepšenie) a nachádzanie alternatívnych metód testovania.

Vo februári 2020 bol schválený nový zákon o ochrane zvierat, ktorý však nadobudne účinnosť až v roku 2021. V novom zákone je už explicitne zakotvená schopnosť zvierat vnímať a cítiť.

Právna úprava ochrany zvierat

Zákon o ochrane zvierat (1991)³

Zákon o ochrane zvierat (2020) – nadobudne účinnosť až v r. 2021⁴

² COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL AND THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE on the European Union Strategy for the Protection and Welfare of Animals 2012-2015. Dostupné na internete: https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_eu_strategy_19012012_en.pdf [cit. 14.09.2020]

³ Dostupný na internete na: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/20>. [cit. 14.09.2020]

⁴ Dostupný na internete na: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/133>. [cit. 14.09.2020]

Kompetencie v oblasti ochrany zvierat

Oblasť ochrany zvierat spadá do kompetencie Ministerstva spravodlivosti a Ministerstva životného prostredia a výživy, ktoré pripravuje aj vykonávacie predpisy v danej oblasti. Vymožiteľnosť práva v tejto oblasti je v pôsobnosti Dánskeho veterinárneho a potravinového úradu a Policajného riaditeľstva.

Rozsah aplikovateľnosti zákona

Zákon je aplikovateľný na všetky zvieratá definované ako „živé bytosti“.

Systematika zákona

(nový zákon z r. 2020)

Zákon je rozdelený do 21 častí. Okrem úvodnej časti (všeobecné ustanovenia) a záverečnej časti (prechodné a záverečné ustanovenia) upravuje zákon v druhej časti pravidlá pre nakladanie so zvieratami a chov zvierat. Tretia časť sa zaoberá zákazmi a obmedzeniami pre chov určitých druhov zvierat. Štvrtá a piata časť sa venujú podmienkam pre priestory, určené pre chov zvierat a kvalifikácii osôb, narábajúcich so zvieratami. Šiesta časť upravuje oblasť porážky a zabíjania zvierat. Pravidlá pre operácie a iné zákroky na zvieratách sú dané v siedmej časti zákona. Zákon sa vo svojej ôsmej časti zaoberá aj predvádzaním zvierat v cirkusoch a zoologických záhradách. Súčasťou úpravy je aj stanovenie podmienok pre chov, obchodovanie so zvieratami, zvieracie útulky a pre rozmnožovanie zvierat (deviata časť). Ustanovenia ohľadom zákazu marketingu určitých druhov výrobkov sú predmetom desiatej časti zákona. Dôležitou súčasťou zákona je aj stanovenie pravidiel, týkajúcich sa prepravy zvierat (jedenásta časť). Zákon vo svojej 12. časti upravuje Etickú radu pre zvieratá, ako orgán na sledovanie vývoja v oblasti práv zvierat. Ďalšia časť – trinásta sa venuje povinnostiam veterinárov a polície vo vzťahu k ochrane zvierat. Štrnásť časť upravuje rozličné druhy poplatkov v danej oblasti. Dôležitou súčasťou uplatniteľnosti zákona je aj oblasť kontroly, ktorá je upravená v pätnástej časti zákona. Možnosť delegovania určitých právomocí ministra, podávania sťažností a odvolania upravuje šestnásť časť zákona. Sedemnásť časť upravuje pravidlá digitálnej komunikácie, ktorou sa vybavujú určité druhy oznámení ministerstvu a iná komunikácia s ministerstvom. Súlad s právnymi predpismi EÚ sa rieši v osemnásť časti zákona a konzultácie s organizáciami, zainteresovanými v oblasti práv zvierat v devätnásť časti. Napokon, dvadsiata časť sa zaoberá sankciami za porušovanie právnych predpisov v danej oblasti.

Obsah zákona sa nachádza v prílohe k materiálu.

Orgány zriadené na ochranu zvierat

Etická rada pre zvieratá – poskytuje ministrovi posudky a hodnotenia v oblasti práv zvierat vrátane právnych noriem, ktoré by mali byť prijaté v danej oblasti. Dvaja členovia rady sú menovaní na základe konzultácie s mimovládnyimi organizáciami.

Dánske centrum ochrany zvierat – organizácia združujúca rôzne zainteresované subjekty, ktorej cieľom je pomôcť politikom, priemyselným, obchodným a iným organizáciám rozhodovať o iniciatívach za zlepšovanie životných podmienok zvierat.

2.2 HOLANDSKO

Holandsko je vedúcou krajinou v oblasti ochrany zvierat v Európe. Základným právnym predpisom v danej oblasti je zákon o ochrane zvierat z roku 2011, ktorý zakotvuje princíp cítienia zvierat a ich vnútorného prežívania. Holandská legislatíva je progresívna aj v ďalších oblastiach, napríklad chov kožušinových zvierat sa postupne likviduje do roku 2024. Holandsko by malo byť treťou krajinou EÚ (po Belgicku a Luxembursku), ktorá chce prijať tzv. pozitívny zoznam – explicitne vymedzujúci, ktoré zvieratá môžu byť chované ako spoločenské zvieratá. Zatiaľ sa však tento zoznam len finalizuje a ešte sa nedostal do právnych noriem. Holandsko taktiež prijalo prísnejšiu legislatívu v niektorých aspektoch chovu hospodárskych zvierat, ako vyžaduje EÚ.

Právna úprava ochrany zvierat

Zákon o ochrane zvierat (2011)⁵

Ďalšie právne normy upravujúce oblasť ochrany voľne žijúcich živočíchov:

Vyhláška obsahujúce pravidlá pre chovateľov zvierat

Vyhláška o povolených veterinárnych postupoch

Zákon o ochrane prírody z r. 2017

Zákon o pokusoch na zvieratách z r. 1977

Kompetencie v oblasti ochrany zvierat

Danú oblasť má v kompetencii Ministerstvo pôdohospodárstva, prírody a kvality potravín.

Rozsah aplikovateľnosti zákona

Zákon sa vzťahuje na všetky druhy zvierat v ľudských chovoch, nepokrýva teda voľne žijúce zvieratá. Zákon upravuje aj mnohé pravidlá a postupy z oblasti veterinárnej medicíny.

⁵ Dostupný na internete na: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0030250/2015-02-01>. [cit. 14.09.2020]

Zvieratá chované na testovanie na vedecké účely sú taktiež upravené osobitným zákonom. Zákon obsahuje mnohé priame prepojenia a odkazy na príslušné legislatívne akty EÚ.

Systematika zákona

Zákon je rozdelený do 12 častí. Prvá časť obsahuje všeobecné ustanovenia (definície, rozsah zákona atď.). Druhá časť zákona upravuje rozličné aspekty narábania so zvieratami – chov, používanie, prepravu, obchodovanie, veterinárne postupy, zabíjanie zvierat, týranie zvierat, výstavy zvierat a pod. Tretia časť upravuje živočíšne výrobky a štvrtá časť povolenia v oblasti veterinárnej medicíny. Rôzne druhy opatrení – od všeobecných, cez veterinárne až po správne upravuje piata časť zákona. Súlad a prepojenie s právnymi predpismi EÚ zabezpečuje šiesta časť zákona. Siedma časť sa venuje povoleniam, súhlasom, registrácii, oprávneniam a pod. v oblasti starostlivosti o zvieratá. Presadzovanie a vymožiteľnosť práva rieši ôsma časť zákona. Oblasť financií, poplatkov a Fondu na ochranu zvierat upravuje deviata časť zákona. Zvyšné časti zákona sa zaoberajú ostatnými súvislosťami zákona, prechodnými a záverečnými ustanoveniami.

Obsah zákona sa nachádza v prílohe k materiálu.

Orgány zriadené na ochranu zvierat

Rada pre záležitosti zvierat – poradný orgán ministerstva pre ochranu zvierat (členmi sú aj zástupcovia mimovládnych organizácií v oblasti ochrany zvierat)

2.3 NEMECKO

Nemecká ústava zakotvuje oblasť ochrany zvierat ako jeden z cieľov štátu. Federálny zákon o ochrane zvierat chráni život a záujmy zvierat, definuje zodpovednosť ľudí za zvieratá a zavádza pravidlo, že nikto nesmie spôsobiť zvieratú bolesť, alebo utrpenie bez racionálneho dôvodu. Niektoré ustanovenia zákona sú aplikovateľné aj na hlavonožce, desaťnožce (kôrovce) a iné bezstavovce. Ochrana hospodárskych zvierat, laboratórnych zvierat, porážka a zabíjanie zvierat a transport zvierat sú regulované osobitnými vyhláškami. Ochrana zvierat v ZOO a voľne žijúcich zvierat je upravená zákonom o ochrane prírody.

Medzi niektoré nedostatky nemeckej legislatívy patrí napríklad, že zvieracie vnímanie nie je zatiaľ formálne zakotvené v zákone o ochrane zvierat. Federálny zákon o ochrane prírody zasa neobsahuje definíciu zvierat. Chov kožušinovej zveri je zakázaný len v určitých regiónoch a nie na federálnej úrovni.

Právna úprava ochrany zvierat

Zákon o ochrane zvierat (TierSchG)⁶

Zákon o ochrane prírody (BNatSchG)

Kompetencie v oblasti ochrany zvierat

Oblasť ochrany zvierat patrí do právomoci Ministerstva pre výživu a pôdohospodárstvo, ktoré vydáva vyhlášky v širokom spektre problémov, spadajúcich do danej oblasti. Kompetencie, vyplývajúce z federálneho zákona o ochrane prírody, spadajú na Federálnu agentúru pre ochranu prírody.

Rozsah aplikovateľnosti zákona

Zákon sa vzťahuje na všetky stavovce a niektoré bezstavovce. Ochrana hospodárskych zvierat sa zabezpečuje najmä vyhláškou o hospodárskych zvieratách, vyhláškou o ochrane zvierat pri porážke a zabíjaní a vyhláškou o ochrane zvierat pri preprave. Ochrana zvierat v ZOO a privátny chov voľne žijúcich zvierat sa zabezpečuje federálnym zákonom o ochrane prírody. Ochrana zvierat pre vedecké účely sa zabezpečuje najmä prostredníctvom Vyhlášky o laboratórnych zvieratách.

Systematika zákona

Zákon je rozdelený do 12 hlavných častí. Prvá časť je venovaná definovaniu účelu zákona. Druhá časť sa zaoberá chovom hospodárskych zvierat. Zabíjanie zvierat rieši tretia časť zákona a zákroky na zvieratách upravuje jeho štvrtá časť. Základné princípy testovania na zvieratách upravuje piata časť zákona. Šiesta časť sa zaoberá predpokladmi osôb, zodpovedných za dobré životné podmienky zvierat. Samotný chov zvierat a obchodovanie s nimi upravuje siedma časť zákona. Zákazmi v oblasti chovu a transportu zvierat sa zaoberá ôsma časť a ostatnými ustanoveniami na ochranu dobrých životných podmienok zvierat zasa deviata časť zákona. Desiata časť rieši vykonávacie ustanovenia k zákonu a jedenásta sankcie za porušovanie predpisov. Posledná časť obsahuje prechodné a záverečné ustanovenia.

Obsah zákona sa nachádza v prílohe k materiálu.

⁶ Dostupný na internete na: <http://www.gesetze-im-internet.de/tierschg/BJNR012770972.html>. [cit. 14.09.2020]

Orgány zriadené na ochranu zvierat

Komisia pre záujmy zvierat – menovaná ministerstvom ako jeho poradný orgán pri tvorbe vyhlášok a riešení problémov v oblasti ochrany zvierat. Združuje aj odborníkov z organizácií, zaoberajúcich sa ochranou zvierat.

2.4 POESKO

Základnou právnou normou v oblasti ochrany zvierat je zákon o ochrane zvierat z r. 1997, poslednýkrát novelizovaný v r. 2017. Legislatíva na ochranu zvierat uznáva, že zvieratá sú schopné cítiť bolesť a môžu trpieť fyzicky aj duševne a jej cieľom je zabrániť aktivitám, ktoré by mohli spôsobiť utrpenie zvierat.

V Poľsku je povolené poľovníctvo na rekreačné účely. K výkonu poľovníctva je potrebné povolenie, ktoré vydáva Poľská národná poľovnícka asociácia. Poľsko zatiaľ nezaviedlo zákaz chovu kožušinových zvierat a zákaz využívania voľne žijúcich zvierat v cirkusoch.

Právna úprava ochrany zvierat

Zákon o ochrane zvierat (z r. 1997, posledná novelizácia v r. 2017)⁷

Zákon o ochrane zvierat používaných na vedecké a študijné účely (2015)

Zákon o ochrane prírody (2018)

Kompetencie v oblasti ochrany zvierat

Oblasť ochrany zvierat spadá do kompetencie viacerých rezortov, najmä Ministerstva pôdohospodárstva a Ministerstva životného prostredia. Ministerstvá vydávajú vyhlášky upravujúce detailnejšie postupy a podmienky ochrany jednotlivých skupín zvierat.

Rozsah aplikovateľnosti zákona

Zákona upravuje všetky stavovce a špecificky sa zaoberá spoločenskými zvieratami, hospodárskymi zvieratami a zvieratami, žijúcimi v ZOO. Zvieratá na vedecké a študijné účely sú upravené osobitným zákonom.

⁷ Dostupný na internete na: <https://www.animallaw.info/statute/poland-cruelty-polish-animal-protection-act>. [cit. 14.09.2020]

Systematika zákona

Zákon sa skladá z 12 hlavných častí. Jednotlivé časti sa venujú osobitným kategóriám zvierat a prinášajú základnú právnu úpravu prístupu k nim: domáce zvieratá (2. časť), hospodárske zvieratá (3. časť), zvieratá používané na zábavu a pod. (4. časť), zvieratá v ZOO (5. časť), voľne žijúce zvieratá (6. časť). Ďalšie časti prinášajú právnu úpravu niektorých aktivít so zvieratami: transport zvierat (7. časť), operácie zvierat (8. časť), pokusy so zvieratami (9. časť) a usmrcovanie zvierat (10. časť). Jedenásta časť potom upravuje sankcie v prípade porušovania ustanovení zákonov a posledná časť prechodné a záverečné ustanovenia.

Obsah zákona sa nachádza v prílohe k materiálu.

Orgány zriadené na ochranu zvierat

Vláda pripravuje zriadenie výboru, ktorý by zlučoval rozličné zainteresované subjekty v oblasti ochrany zvierat. Výbor by mal prerokovávať politické opatrenia a stratégie krajiny v danej oblasti v súlade s medzinárodnými štandardmi. Výbor by mal zahŕňať aj zástupcov mimovládnych organizácií v oblasti ochrany zvierat.

2.5 RAKÚSKO

Základnou právnou normou v oblasti ochrany zvierat je zákon o ochrane zvierat z r. 2004, ktorý bol naposledy novelizovaný v r. 2017. Zákon definuje všeobecné podmienky pre chov zvierat a ukladá rôzne zákazy na aktivity a zásahy, ktoré by mohli byť škodlivé z hľadiska blaha zvierat. Zákon stanovuje základné princípy a požiadavky pre chov a držbu zvierat, zatiaľ čo detailnejšie požiadavky pre jednotlivé druhy zvierat sú dané jednotlivými vyhláškami (napríklad vyhláškou o chove hospodárskych zvierat).

Rakúska legislatíva zakazuje spôsobovanie neodôvodnenej bolesti, utrpenie, alebo zranenie zvierťa, alebo vystavovanie zvierťa extrémnej úzkosti, čo svedčí o tom, že aj mentálna pohoda zvierťa sa berie do úvahy. V roku 2013 bola novelizovaná rakúska ústava, kde bola ochrana zvierat stanovená ako jeden z primárnych cieľov. V oblasti hospodárskych zvierat ide rakúska legislatíva v niektorých konkrétnych úpravách nad rámec legislatívy EÚ. Rakúsko zakázalo aj chov kožušinových zvierat a využívanie voľne žijúcich zvierat v cirkusoch. Taktiež je zakázané aj tetovanie a farbenie kože, peria, alebo srsti zvierat. Zakázaná bola aj online reklama zvierat na predaj. Poľovníctvo je v Rakúsku upravené len na úrovni spolkových krajín.

Právna úprava ochrany zvierat

Zákon o ochrane zvierat (Bundesgesetz über den Schutz Der Tiere)⁸

(vstúpil do platnosti od 1. januára 2005)

Kompetencie v oblasti ochrany zvierat

Zodpovednosť za danú oblasť je v prvom rade na Federálnom ministerstve zdravotníctva, ktoré vydáva vyhlášky na základe zákona o ochrane zvierat. Vyhlášky v oblasti chovu hospodárskych zvierat sú vydávané v spolupráci s Ministerstvom poľnohospodárstva, lesníctva, životného prostredia a vodného hospodárstva. Za výkon jednotlivých právnych predpisov sú zodpovedné spolkové krajiny.

Čo sa týka ochrany druhov voľne žijúcich živočíchov a implementácie príslušných smerníc EÚ (o ochrane druhov a habitatov), táto oblasť spadá pod ochranu prírody, ktorá podľa Ústavy spadá do kompetencie jednotlivých spolkových krajín (takže nie je upravená právnymi normami na federálnej úrovni).

Rozsah aplikovateľnosti zákona

Federálny zákon o ochrane zvierat má ambíciu pokryť rôzne typy zvierat – stavovce, hlavonožce a kôrovce. Okrem tohto zákona však existujú ešte ďalšie federálne zákony, upravujúce napríklad pokusy na zvieratách, alebo prepravu zvierat. Takisto zákon neupravuje poľovníctvo a rybárstvo.

Systematika zákona

Zákon je rozdelený do štyroch veľkých častí. Prvá časť – Všeobecné ustanovenia upravuje okrem cieľov a rozsahu zákona a definícií pojmov aj také inštitúty, ako je zákaz týrania zvierat, zákaz zabíjania zvierat, zákaz predaja zvierat, transport zvierat a pod. Druhá časť zákona sa zaoberá chovom zvierat a upravuje napríklad podmienky pre kvalifikáciu chovateľov, princípy chovu, slobodu pohybu zvierat, zásady v oblasti kŕmenia a napájania zvierat, podmienky pre chovné zariadenia, inšpekcie, schvaľovacie konania, označovanie a registráciu zvierat a pod. Tretia časť zákona sa venuje výkonným a kontrolným orgánom a donucovacím prostriedkom v oblasti uplatniteľnosti ustanovení zákona. Posledná, štvrtá časť obsahuje sankcie, definuje orgány na ochranu práv zvierat a záverečné ustanovenia.

Obsah zákona sa nachádza v prílohe k materiálu.

⁸ Dostupný na internete na:

https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/ErV/ERV_2004_1_118/ERV_2004_1_118.pdf. [cit. 14.09.2020]

Orgány zriadené na ochranu zvierat:

Zvierací ombudsman (čl. 41 zákona) – na úrovni jednotlivých spolkových štátov. Ombudsman koná nezávisle a zastupuje záujmy a blaho zvierat (má štatút účastníka v správnych konaniach podľa zákona a právo kontrolovať dokumenty).

Rada pre blaho zvierat (čl. 42 zákona) – expertná komisia ako poradný orgán Federálneho ministerstva zdravotníctva pre otázky ochrany zvierat.

Vykonávací výbor (čl. 42a zákona) – jeho úlohou je zabezpečovať konzistentnú vykonateľnosť zákona. Pozostáva zo zástupcov veterinárnych orgánov spolkových krajín, Federálneho ministerstva zdravotníctva a Federálneho ministerstva poľnohospodárstva, lesníctva, životného prostredia a vodného hospodárstva a hovorca zvieracieho ombudsmana.

Komisia pre ochranu zvierat (čl. 41a zákona) – jej členmi sú experti z Federálneho ministerstva zdravotníctva, Federálneho ministerstva poľnohospodárstva, lesníctva, životného prostredia a vodného hospodárstva a zástupcovia parlamentných politických strán. Komisia formuluje odporúčania o politických prioritách v oblasti ochrany zvierat.

2.6 SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO

Spojené kráľovstvo má dlhú tradíciu v oblasti ochrany zvierat a bolo prvým štátom sveta, ktorý zaviedol legislatívu v tejto oblasti. Legislatíva Spojeného kráľovstva pritom v mnohých aspektoch ide nad rámec príslušných právnych noriem EÚ. Chov kožušinových zvierat bol zakázaný pre všetky druhy zvierat. Pokrok nastal aj v zákaze predaja šteniatok a mačiatok mladších ako 8 týždňov. Vláda vyslovila záväzok zakázať predaj šteniatok a mačiatok tretími stranami, to znamená kýmkoľvek iným, ako je chovateľ, alebo útulok. Pokiaľ ide o medzinárodnú ochranu voľne žijúcich druhov zvierat, vláda by mala byť tiež ocenená za prijatie zákona o slonovine (2018), ktorý zaviedol takmer úplný zákaz obchodovania s predmetmi obsahujúcimi slonovinu, ako aj vývoz z alebo dovoz do Spojeného kráľovstva.

Právna úprava ochrany zvierat

Zákon o ochrane zvierat (2006)

Zákon o ochrane zvierat (služobné zvieratá, 2019)⁹

Zákon o zvieratách používaných na vedecké účely (1986)¹⁰

⁹ Zákon o ochrane zvierat (služobné zvieratá). Dostupné na internete:

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2019/15/contents/enacted> [cit. 08.06.2020]

¹⁰ Zákon o ochrane zvierat na vedecké účely. Dostupné na internete:

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1986/14/contents> [cit. 08.06.2020]

Rozsah aplikovateľnosti zákona

Zákon sa vzťahuje na stavovce okrem človeka. Nevzťahuje sa na zvieratá vo fetálnom, alebo embryonálnom štádiu vývinu. Príslušný národný orgán môže, ak to uzná za potrebné, rozšíriť rozsah aplikácie zákona aj na niektoré bezstavovce, ak príde k presvedčeniu, na základe vedeckých poznatkov, že tieto druhy sú schopné pociťovať bolesť, alebo utrpenie.

Detailnejšie pravidlá ohľadom jednotlivých druhov zvierat, alebo jednotlivých úkonov, vykonávaných so zvieratami, upravujú jednotlivé vyhlášky, napr. o ochrane hospodárskych zvierat, preprave, porážke a zabíjaní zvierat a pod.

Škótsko a Severné Írsko majú osobitné zákony na ochranu zvierat.¹¹ Osobitný zákon upravuje ochranu zvierat, používaných na vedecké účely a tiež ochranu zvierat, používaných na služobné účely.

Systematika zákona

Zákon sa člení na 11 častí. Prvá časť – úvodné ustanovenia definuje zvieratá, na ktoré sa vzťahuje zákon a upravuje zodpovednosť za zvieratá. Prevenciu škody, spôsobenú neodbornými zásahmi na zvieratách, upravuje druhá časť zákona. Podporou a zabezpečovaním dobrých životných podmienok pre zvieratá sa zaoberá tretia časť zákona. Štvrtá časť rieši oblasť licencií a registráciu aktivít so zvieratami. Problematikou kódexov dobrej praxe sa zaoberá piata časť zákona. Osobitná časť zákona – šiesta sa zaoberá riešením stavov úzkosti zvierat. Siedma časť rieši vynucovacie prostriedky, ako napr. zabavenie zvierat, kontroly, vstup do zariadení a pod. Problematiku trestného stíhania v oblasti ochrany zvierat upravuje ôsma časť zákona a sankcie po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku zasa deviatu časť zákona. Desiatu časť zákona sa zaoberá špecifikami právnej úpravy pre Škótsko a posledná, jedenásta časť obsahuje všeobecné ustanovenia, týkajúce sa napr. inšpekcie, vedeckého výskumu, rybárstva, finančné ustanovenia a pod.

Obsah zákona sa nachádza v prílohe k materiálu.

Orgány zriadené na ochranu zvierat

Komisia pre ochranu zvierat v Škótsku – poradný orgán škótskej vlády.

¹¹ Zákon o ochrane zvierat (Škótsko). Dostupné na internete: <http://www.legislation.gov.uk/asp/2006/11/contents> [cit. 14.09.2020]
Zákon o ochrane zvierat Severné Írsko. Dostupné na internete: <http://www.legislation.gov.uk/nia/2011/16/contents> [cit. 14.09.2020]

2.7 SPOJENÉ ŠTÁTY AMERICKÉ

Zákon o ochrane zvierat (1966) udáva na federálnej úrovni základné štandardy pre starostlivosť o zvieratá, chované na komerčné účely, verejné výstavy, pre biomedicínsky výskum, alebo komerčne prevážané. Zákon sa však nevzťahuje napríklad na vtáky, potkany a myši, používané na výskumné účely, kone, používané na výskum a na hospodárske zvieratá. Neexistuje federálna legislatíva, vzťahujúca sa na chov hospodárskych zvierat. Zákon o humánnej porážke sa zasa nevzťahuje na hydinu a ryby.

Podľa zákona o prevencii krutosti a týrania zvierat sa týranie zvieratá stáva federálnym trestným činom. Väčšina zákonov o ochrane zvierat je prijímaných na úrovni jednotlivých štátov, takže rozsah ich aplikovateľnosti a podmienky sa líšia.

Právna úprava ochrany zvierat

Zákon o ochrane zvierat (1966)¹²

Zákon o ochrane koní (1970)

Zákon o humánnej porážke (1978)

Zákon o prevencii krutosti a týrania zvierat (2019)

Kompetencie v oblasti ochrany zvierat

Za oblasť ochrany zvierat je zodpovedné Ministerstvo pôdohospodárstva. V rámci neho je Inšpekčná služba pre zdravie zvierat a rastlín zodpovedná za uplatňovanie zákona o ochrane zvierat.

Rozsah aplikovateľnosti zákona

Zákon sa vzťahuje na zvieratá chované na komerčné účely, výstavy, výskumné účely a na spoločenské zvieratá. Nezahŕňa hospodárske zvieratá (neexistuje právna norma upravujúca chov hospodárskych zvierat na federálnej úrovni), ani voľne žijúce zvieratá.

Systematika zákona

Zákon sa delí na 29 častí. Okrem úvodných ustanovení sa časti 3 – 6 zaoberajú licenciami pre predajcov a vystavovateľov a ich registráciou. Časti 7 a 8 upravujú zákaz nákupu psov a mačiek od iných subjektov, ako sú autorizovaní operátori aukcií a licencovaní predajcovia a vystavovatelia. Časti 9 a 10 sa venujú vedeniu záznamov povinnými osobami a 11. časť upravuje značenie a identifikáciu zvierat. 12. a 13. časť upravuje certifikáciu

¹² Dostupný na internete na: <https://www.animallaw.info/statute/us-awa-animal-welfare-act#2139>. [cit. 14.09.2020]

a vedenie záznamov pri narábaní so zvieratami. 14. časť reguluje činnosť a podmienky pre Výbor pre výskumné zariadenia. 15. – 17. časť rieši kompetencie a komunikáciu medzi výkonnými orgánmi a 18. časť kontrolnú činnosť v danej oblasti. 19. časť zákona prináša pravidlá pre dovoz psov. 20. – 24. časť rieši porušenia predpisov, poplatky v danej oblasti, dátumy účinnosti a pod. 25. časť zákona sa venuje zákazu podnikania v oblasti zvieracích zápasov a 26. časť rieši prípady prezradenia obchodného tajomstva. 27. časť sa venuje ochrane spoločenských zvierat. Prípady, ktoré vyžadujú oprávnenie požiadať o súdny príkaz upravuje 28. časť a posledná, 29. časť, rieši zákaz zabíjania psov a mačiek pre ľudskú spotrebu.

Obsah zákona sa nachádza v prílohe k materiálu.

Orgány zriadené na ochranu zvierat

Výbor pre starostlivosť o zvieratá a využívanie zvierat – musia ho založiť všetky inštitúcie, používajúce zvieratá na výskumné účely.

Medziagentúrny koordinačný výbor pre validáciu alternatívnych metód (ICCVAM) – založený v r. 2000, podporuje uplatňovanie princípov troch R: Replacement (výmena), Reduction (zníženie) a Refinement (zlepšenie) a je zodpovedný za medzinárodnú spoluprácu v oblasti vývoja alternatív k výskumu na zvieratách.

2.8 ŠVAJČIARSKO

Švajčiarska legislatíva na ochranu zvierat je rozsiahla a detailná. Ako zákon o ochrane zvierat (2005), tak aj Vyhláška o ochrane zvierat (2020), poskytujú úpravu o zákaze týrania a krutosti ku zvieratám a základné pravidlá starostlivosti o zvieratá. Legislatíva v oblasti ochrany zvierat berie do úvahy ako fyzický, tak aj duševný stav zvierat. Zákon o ochrane zvierat narába s pojmom „dôstojnosť“, pod ktorým sa rozumie zabezpečenie dobrej kvality života pre zvieratá. Chov kožušinových zvierat je síce zakázaný, ale nie je explicitný zákaz spracovateľského priemyslu a taktiež nie je explicitný zákaz testovania kozmetiky na zvieratách.

Právna úprava ochrany zvierat

Zákon o ochrane zvierat (2005)¹³

Vyhláška o ochrane zvierat (2008, posledná novelizácia 2020)

¹³ Dostupný na internete na:

<https://www.globalanimallaw.org/downloads/database/national/switzerland/Tierschutzgesetz-2005-EN-2011.pdf>. [cit. 14.09.2020]

Kompetencie v oblasti ochrany zvierat

Oblasť ochrany zvierat spadá do kompetencie Ministerstva vnútra, pričom niektoré právomoci sú delegované na úroveň kantónov.

Rozsah aplikovateľnosti zákona

Zákon sa vzťahuje na stavovce. V niektorých osobitných prípadoch sa môže vzťahovať aj na niektoré druhy bezstavovcov (na základe vedeckých poznatkov o ich citlivosti a vnímavosti). Osobitné predpisy upravujú poľovníctvo, rybárstvo, ochranu prírody a šírenie epizootických ochorení.

Systematika zákona

Zákon sa člení na 6 základných častí. Prvou z nich sú všeobecné ustanovenia, kde je definovaný účel zákona, rozsah zákona, princípy ochrany zvierat a zavedené definície základných pojmov. Jednotlivými atribútmi držby zvierat sa zaoberá druhá časť zákona, ktorá upravuje napríklad šľachtenie zvierat a genetické modifikácie, obchodovanie so zvieratami, transport zvierat, pokusy so zvieratami a pod. Problematikou výskumu na zvieratách sa zaoberá tretia časť zákona. Štvrtá časť upravuje administratívne a verejné orgány v danej oblasti a piata trestné činy proti ustanoveniam zákona. Posledná, šiesta časť obsahuje prechodné a záverečné ustanovenia.

Obsah zákona sa nachádza v prílohe k materiálu.

Orgány zriadené na ochranu zvierat

Zatiaľ nebol vytvorený národný výbor na ochranu zvierat, ktorý by združoval všetky zainteresované subjekty v tejto oblasti a určoval by stratégie a postupy v celoštátnom meradle v súlade s medzinárodnými štandardmi.

2.9 ŠVÉDSKO

Švédsko má pomerne nový komplexný zákon o ochrane zvierat (z roku 2018) a vyhlášku k tomuto zákonu (z roku 2019). Legislatíva explicitne zakazuje opustenie zvierťa, ktoré má jedinec v držbe a zoofíliu. V mnohých aspektoch ide švédska legislatíva v oblasti ochrany zvierat nad rámec legislatívy EÚ – napr. väčšie požiadavky na minimálny priestor pre zvieratá a pod. Švédsko zakázalo používanie zvierat na testovanie v kozmetickom priemysle a vytvorilo tzv. Tri R centrum, zamerané na prítiahnutie záujmu o tri hlavné princípy v oblasti využívania zvierat na výskumné účely: Replacement (výmena), Reduction

(redukcia) a Refinement (zlepšenie) a vývoj alternatívnych výskumných metód, nahradzujúcich využívanie zvierat.

Právna úprava ochrany zvierat

Zákon o ochrane zvierat 2018:1192¹⁴

Vyhláška k zákonu o ochrane zvierat 2019:66

Kompetencie v oblasti ochrany zvierat

Hlavné kompetencie v oblasti ochrany zvierat má Ministerstvo pre vidiecky rozvoj a tiež miestne administratívne orgány.

Rozsah aplikovateľnosti zákona

Zákon je aplikovateľný na zvieratá v ľudskom chove a voľne žijúce zvieratá, využívané na vedecké účely.

Systematika zákona

Švédsky zákon o ochrane zvierat má 11 hlavných častí. Prvá časť – úvodné ustanovenia sa venuje okrem definovaniu účelu a rozsahu zákona aj laboratórnym zvieratám a pokusom na zvieratách. Druhá časť obsahuje ustanovenia, upravujúce držbu, chov a starostlivosť o zvieratá, ako napr. kŕmenie a napájanie zvierat, prístrešky a zariadenia pre zvieratá, činnosti, ktoré sa zakazujú vykonávať so zvieratami, predaj zvierat a preprava zvierat. Problematiku športových podujatí a výstav zvierat upravuje tretia časť zákona. Osobitná kapitola (štvrtá) je venovaná zdravotnej starostlivosti o zvieratá. Dôležitou právnou úpravou sú aj požiadavky a princípy pri porážke a zabíjaní zvierat (5. časť). Oblasť povoľovacích a schvaľovacích procesov upravuje šiesta časť zákona. Celá siedma časť zákona rieši problematiku využívania zvierat na účely vedeckých pokusov. Proces kontroly a úlohy zodpovedných orgánov v ochrane zvierat sú predmetom ôsmej časti. Sankciami, ako sú zákazy chovu a pod. a odobratie zvierat sa zaoberá deviata časť zákona. Desiata časť upravuje trestné sankcie pri porušení zákona – pokuty a iné sankcie. Posledná, jedenásta časť rieši odvolania proti rozhodnutiu kompetentných orgánov.

Obsah zákona sa nachádza v prílohe k materiálu.

¹⁴ Dostupný na internete na: <https://www.government.se/information-material/2020/03/animal-welfare-act-20181192/>. [cit. 14.09.2020]

Orgány zriadené na ochranu zvierat

Švédska pôdohospodárska agentúra má na starosti vydávanie vyhlášok v oblasti ochrany zvierat.

Rada pre ochranu zvierat – pôsobí v rámci Švédskej poľnohospodárskej agentúry a združuje predstaviteľov mimovládnych organizácií, veterinárnych organizácií, akademickej obce, miestnych orgánov a organizácií združujúcich chovateľov hospodárskych a spoločenských zvierat.

Švédske centrum pre blaho zvierat – poskytuje expertízy vláde a parlamentu v oblasti výskumu ochrany zvierat.

Vedecká rada pre ochranu zvierat – založená švédskou vládou, pôsobí ako orgán pre hodnotenie rizík.

Etické výbory pre zvieratá – rozhodujú o uskutočňovaní pokusov na zvieratách.

Tri Rs centrum – vyvíja alternatívne metódy výskumu, bez využitia zvierat.

Tabuľka č. 1: Stručná (zjednodušená) charakteristika všeobecných zákonov na ochranu zvierat v analyzovaných štátoch

Štát	Zvieracie vnímanie zakotvené v legislatíve	Zákaz týrania zvierat explicitne zakotvený v zákone	Kategórie zvierat pokryté komplexným zákonom					Existencia orgánu na ochranu zvierat	Zákaz chovu kožušin. zvierat	Zákaz využívania voľne žijúcich zvierat v cirkusoch	Zákaz kozmetického testovania na zvieratách
			hospodárske	spoločenské	laboratórne	voľne žijúce	ZOO				
Dánsko		✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓
Holandsko	✓	✓	✓	✓				✓	✓		
Nemecko		✓	✓	✓	✓			✓			
Poľsko		✓	✓	✓		✓	✓				
Rakúsko	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Spojené kráľovstvo	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓		
Spojené štáty americké				✓				✓			
Švajčiarsko	✓	✓	✓	✓	✓				✓		
Švédsko	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓

3. Záver

Pre porovnanie právnej úpravy ochrany zvierat bolo vybraných 9 štátov, ktoré majú komplexný zákon, pokrývajúci rôzne kategórie zvierat a rôzne spôsoby manipulácie so zvieratami. Jedná sa o nasledujúce štáty: Dánsko, Holandsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Spojené kráľovstvo, Spojené štáty americké, Švajčiarsko a Švédsko. Treba však povedať, že iba v prípade Rakúska zákon o ochrane zvierat zahŕňa všetky nami sledované kategórie zvierat (hospodárske, spoločenské, laboratórne, voľne žijúce a žijúce v ZOO). Vo všetkých ostatných prípadoch sú určité kategórie zvierat, ktoré nie sú zahrnuté vo všeobecnom zákone, ale sú upravené osobitnými právnymi predpismi (v niektorých prípadoch existujú osobitné právne predpisy aj pre tie kategórie zvierat, ktoré v určitom všeobecnom význame sú upravené aj v komplexnom zákone o ochrane zvierat). Ďalej treba konštatovať, že komplexný zákon o ochrane zvierat obsahuje len základné princípy a požiadavky na starostlivosť a manipuláciu so zvieratami. Podrobnejšiu právnu úpravu prinášajú vyhlášky, ktoré sa zaoberajú určitou kategóriou zvierat (napr. len hospodárskymi zvieratami), alebo len určitými úkonmi so zvieratami (napr. transport zvierat).

Moderná právna úprava ochrany zvierat sa vyznačuje tým, že zakotvuje schopnosť zvieracieho vnímania (tzv. animal sentience) a explicitne zakazuje také správanie voči zvieratám, ktoré by im mohlo spôsobovať akékoľvek utrpenie – fyzické alebo psychické. To znamená, že zvolený prístup k zvieratám im nesmie spôsobovať ani stres, alebo pocity úzkosti.

Z rozličných ukazovateľov stupňa vyspelosti právnej úpravy ochrany zvierat sme vybrali nasledujúce:

- či je schopnosť zvierat vnímať priamo zakotvené v legislatíve
- či je zákaz týrania zvierat (fyzického aj duševného) priamo zakotvený v legislatíve
- či boli vytvorené osobitné orgány na ochranu zvierat, ktoré pomáhajú vykonávať príslušné právne predpisy, fungujú ako poradný orgán výkonných orgánov a predstavujú fórum pre výmenu názorov odborníkov rôznych inštitúcií a organizácií (vrátane mimovládnych organizácií)
- či je v legislatíve zakotvený zákaz chovu kožušinových zvierat
- či je v legislatíve zakotvený zákaz využívania voľne žijúcich zvierat v cirkusoch a v zábavnom priemysle a
- či je v legislatíve zakotvený zákaz testovania na zvieratách v kozmetickom priemysle.

Výsledky sledovania daných indikátorov sa nachádzajú v tabuľke č. 1 uvedenej vyššie.

Z nami sledovaných štátov má (aj na základe uvedených indikátorov) najvyspelejšiu právnu úpravu ochrany zvierat Rakúsko. Avšak aj ďalšie štáty: Dánsko, Holandsko, Spojené kráľovstvo, Švajčiarsko a Švédsko patria medzi štáty s veľmi vyspelou právnou úpravou

v danej oblasti. Trošku nižší štandard (ale v rámci sveta ešte stále nadpriemerný) predstavuje právna úprava Nemecka a Poľska, právna úprava Spojených štátov predstavuje medzi vyspelými štátmi sveta nižší priemer.¹⁵

Čo sa týka kategórií zvierat, ktoré komplexný zákon o ochrane zvierat zahŕňa – hospodárske zvieratá sú zahrnuté v 89% nami sledovaných štátov, spoločenské zvieratá v 100% nami sledovaných štátov, laboratórne v 56%, voľne žijúce v 44% a zvieratá žijúce v ZOO v 44% nami sledovaných štátov. Voľne žijúce zvieratá sú väčšinou upravené v legislatíve o ochrane prírody a spadajú do kompetencie rezortu životného prostredia. Taktiež viaceré štáty majú osobitné zákony upravujúce starostlivosť o zvieratá, žijúce v zoologických záhradách.

Z hľadiska obsahu komplexných zákonov na ochranu zvierat môžeme konštatovať, že tieto zákony väčšinou upravujú nasledujúce inštitúty (nástroje) (od najčastejších do menej časté):

- trestné sankcie za porušenie právnych predpisov (89%)
- porážka a zabíjanie zvierat (78%)
- obchodovanie a podnikanie so zvieratami (78%)
- licencie, povolenia, registrácia (78%)
- princípy chovu (starostlivosti) zvierat – zariadenia, priestory, kŕmenie, napájanie, manipulácia a pod. (67%)
- veterinárna starostlivosť (67%)
- zákazy a obmedzenia (67%)
- transport zvierat (67%)
- orgány ochrany zvierat (56%)
- laboratórne zvieratá (testovanie na zvieratách) (56%)
- požiadavky na osoby, zabezpečujúce starostlivosť o zvieratá (44%)
- kontrola (44%)
- chov zvierat v ZOO (33%)
- zvieratá v cirkusoch (22%)
- šľachtenie, rozmnožovanie, genetické manipulácie (22%)
- poplatky (22%)
- označovanie a identifikácia (22%)
- výstavy, súťaže (22%)
- spoločenské zvieratá (22%)
- voľne žijúce zvieratá (22%)
- hospodárske zvieratá (11%)
- marketing živočíšnych výrobkov (11%)
- útulky pre zvieratá (11%).

¹⁵ Hodnotenie vyplýva jednak z vlastného sledovania uvedených ukazovateľov, ale je podopreté aj hodnotením Animal Protection Index: <https://api.worldanimalprotection.org/> [cit. 14.09.2020]

4. Použité zdroje

- Animal Protection Index. Dostupné na internete:
<https://api.worldanimalprotection.org/> [cit. 14.09.2020]
- COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL AND THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE on the European Union Strategy for the Protection and Welfare of Animals 2012-2015. Dostupné na internete:
https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_eu_strategy_19012012_en.pdf [cit. 02.06.2020]
- European Commission: Animal Welfare. Dostupné na internete:
https://ec.europa.eu/food/animals/welfare_en [cit. 14.09.2020]

Dánsko:

- Ministry of Environment and Food Denmark: Animal Welfare Legislation. Dostupné na internete:
<https://www.foedevarestyrelsen.dk/english/Animal/AnimalWelfare/Legislation/Pages/default.aspx> [cit. 14.09.2020]
- Animal Protection Index – Denmark. Dostupné na internete:
<https://api.worldanimalprotection.org/country/denmark#Legislation> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat (1991). Dostupné na internete (v dánskom jazyku):
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/20> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat (2020). Dostupné na internete (v dánskom jazyku):
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/133> [cit. 14.09.2020]

Holandsko:

- Government of the Netherlands: Animal Welfare Regulations. Dostupné na internete:
<https://www.government.nl/topics/animal-welfare/animal-welfare-regulations> [cit. 14.09.2020]
- Animal Protection Index –Netherlands. Dostupné na internete:
<https://api.worldanimalprotection.org/country/netherlands#Legislation> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat (2011). Dostupné na internete (v holandskom jazyku):
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0030250/2015-02-01> [cit. 14.09.2020]

Nemecko:

- Animal Protection Index – Germany. Dostupné na internete:
<https://api.worldanimalprotection.org/country/germany> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat. Dostupné na internete (v nemčine): <http://www.gesetze-im-internet.de/tierschg/BJNR012770972.html> [cit. 14.09.2020]

Poľsko:

- Animal Protection Index – Poland. Dostupné na internete:
<https://api.worldanimalprotection.org/country/poland> [cit. 14.09.2020]

- Zákon o ochrane zvierat (1997). Dostupné na internete (v angličtine):
<https://www.animallaw.info/statute/poland-cruelty-polish-animal-protection-act> [cit. 14.09.2020]

Rakúsko:

- Federal Ministry of Agriculture, Regions and Tourism: Animal Welfare act. Dostupné na internete:
<https://www.bmlrt.gv.at/english/agriculture/Productionandmarkets/Animal-production-in-Austria/Animal-Welfare-Act.html> [cit. 14.09.2020]
- Animal Protection Index – Austria. Dostupné na internete:
<https://api.worldanimalprotection.org/country/austria> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat (2005). Dostupný na internete (v nemčine a angličtine):
https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/Erw/ERV_2004_1_118/ERV_2004_1_118.pdf [cit. 14.09.2020]

Spojené kráľovstvo:

- Animal Protection Index – United Kingdom. Dostupné na internete:
<https://api.worldanimalprotection.org/country/united-kingdom> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat (2006). Dostupný na internete:
<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/45/contents> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat (služobné zvieratá). Dostupné na internete:
<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2019/15/contents/enacted> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat na vedecké účely. Dostupné na internete:
<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1986/14/contents> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat (Škótsko). Dostupné na internete:
<http://www.legislation.gov.uk/asp/2006/11/contents> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat Severné Írsko. Dostupné na internete:
<http://www.legislation.gov.uk/nia/2011/16/contents> [cit. 14.09.2020]

Spojené štáty americké:

- Animal Protection Index – USA. Dostupné na internete:
<https://api.worldanimalprotection.org/country/usa> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat (1966). Dostupný na internete:
<https://www.animallaw.info/statute/us-awa-animal-welfare-act#2139> [cit. 14.09.2020]

Švajčiarsko:

- Animal Protection Index – Switzerland. Dostupné na internete:
<https://api.worldanimalprotection.org/country/switzerland> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat (2005). Dostupný na internete (v angličtine):
<https://www.globalanimallaw.org/downloads/database/national/switzerland/Tierschutzgesetz-2005-EN-2011.pdf> [cit. 14.09.2020]
(v nemčine): <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/20022103/index.html> [cit. 14.09.2020]

- Vyhláška o ochrane zvierat (2008). Dostupná na internete (v nemčine):
<https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/20080796/index.html> [cit. 14.09.2020]

Švédsko:

- Animal Protection Index – Sweden. Dostupné na internete:
<https://api.worldanimalprotection.org/country/sweden> [cit. 14.09.2020]
- Zákon o ochrane zvierat (2018). Dostupný na internete (v angličtine):
<https://www.government.se/information-material/2020/03/animal-welfare-act-20181192/> [cit. 14.09.2020]

Príloha: Štruktúra zákonov o ochrane zvierat v jednotlivých štátoch

DÁNSKO

Štruktúra zákona o ochrane zvierat (2020) – nadobudne účinnosť až v r. 2021¹⁶

1. Všeobecné ustanovenia
2. Nakladanie so zvieratami a chov zvierat
 - a. Osobitné pravidlá, týkajúce sa zákazov
 - b. Osobitné pravidlá týkajúce sa dozoru a ošetrovania zvierat
3. Zákaz a obmedzenia chovu určitých druhov zvierat
4. Priestory určené pre chov zvierat a ich príslušenstvo
5. Kvalifikácia osôb, narábajúcich so zvieratami
6. Porážka zvierat a zabíjanie zvierat
7. Operačné a iné podobné zákroky na zvieratách
8. Predvádzanie zvierat v cirkusoch a zoologických záhradách
9. Chov, obchodovanie, útulky, rozmnožovanie zvierat
10. Zákaz marketingu určitých výrobkov
11. Preprava zvierat
12. Etická rada pre zvieratá
13. Osobitné povinnosti veterinárov a polície
14. Poplatky
15. Kontrola a zverejňovanie výsledkov kontroly
16. Delegovanie právomoci a sťažnosti
17. Povinná digitálna komunikácia
18. Európska únia
19. Konzultácie so zúčastnenými stranami
20. Sankcie
21. Nadobudnutie účinnosti, prechodné ustanovenia a doplnenia iných právnych predpisov

HOLANDSKO

Štruktúra zákona o ochrane zvierat¹⁷

1. Všeobecné ustanovenia
 - a. Definície
 - b. Rozsah zákona
 - c. Vnútoraná hodnota zvierat
 - d. Všeobecná povinnosť starostlivosti
2. Zvieratá
 - a. Týranie zvierat
 - b. Zvieratá na chov

¹⁶ Dostupný na internete na: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/133>. [cit. 14.09.2020]

¹⁷ Dostupný na internete na: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0030250/2015-02-01>. [cit. 14.09.2020]

- c. Používanie zvierat
 - d. Identifikácia zvierat
 - e. Preprava zvierat
 - f. Chov zvierat
 - g. Obchodovanie so zvieratami
 - h. Veterinárne postupy
 - i. Oprávnenie vykonávať veterinárne akty
 - j. Zabíjanie zvierat
 - k. Zákaz úmyselnej kontaminácie
 - l. Povinnosť hlásiť ochorenia zvierat a zoonózy
 - m. Zákaz používať zvieratá ako ocenenie, odmenu, dar
 - n. Zákaz organizovať zvieracie zápasy
 - o. Súťaže so zvieratami
 - p. Výstavy zvierat
 - q. Bezpečnosť a spoľahlivosť krmiva
 - r. Podrobnejšie pravidlá, týkajúce sa krmív
 - s. Povolenia na veterinárne lieky
 - t. Veterinárne lieky
 - u. Použitie patogénov
 - v. Biotechnologické povolenia
 - w. Zakázané látky
3. Živočíšne výrobky
- a. Všeobecné pravidlá
 - b. Výroba mäsa
 - c. Pracovné oblasti
 - d. Povinnosti v pracovných oblastiach
 - e. Telá zvierat
 - f. Poplatky
4. Povolenia v oblasti veterinárneho lekárstva
- a. Povolenie pre činnosť veterinárneho lekára
 - b. Povinná starostlivosť
 - c. Registrácia
 - d. Ochranné označenie
 - e. Špecializácia
5. Opatrenia
- a. Všeobecné opatrenia
 - b. Prevencia a kontrola nakažlivých ochorení zvierat, zoonóz a symptómov
 - c. Správne opatrenia
6. Vykonávanie právnych aktov EÚ
- a. Právne akty EÚ
 - b. Trestné činy proti právnym predpisom EÚ
 - c. Určenie príslušných orgánov nariadenia EÚ
 - d. Delegovanie nariadení

- e. Oznamovanie zmien právnych aktov EÚ
- 7. Povolenia, uznávanie, súhlasy, oprávnenia, registrácie, správy a registre
 - a. Základné ustanovenie
 - b. Registrácia
 - c. Udelenie a zmena
 - d. Obdobie platnosti
 - e. Predpisy a obmedzenia
 - f. Postup
 - g. Poradné výbory
 - h. Obnovenie, pozastavenie a stiahnutie
 - i. Výkaz
- 8. Presadzovanie
 - a. Dohľad
 - b. Opravné opatrenia
 - c. Správna pokuta
 - d. Trestné vymáhanie
 - e. Veterinárne disciplinárne právo
 - f. Iné
- 9. Financie
 - a. Poplatky
 - b. Fond zdravia zvierat
 - c. Príspevky
- 10. Ostatné
 - a. Výnimka a oslobodenie
 - b. Pravidlá vyšetřovania, kontroly, monitorovania dodržiavania predpisov
 - c. Okamžité nariadenia
 - d. Zákon o testovaní na zvieratách
 - e. Zákon o rybolove
 - f. Rada pre záležitosti zvierat
- 11. Zmeny iných zákonov a prechodné ustanovenia
- 12. Záverečné ustanovenia

NEMECKO

Štruktúra zákona o ochrane zvierat (TierSchG)¹⁸

- 1. Účel zákona
- 2. Chov hospodárskych zvierat

¹⁸ Dostupný na internete na: <http://www.gesetze-im-internet.de/tierschg/BJNR012770972.html>. [cit. 14.09.2020]

3. Zabíjanie zvierat
4. Zákroky na zvieratách
5. Testovanie na zvieratách
6. Osoby zodpovedné za dobré životné podmienky zvierat
7. Chov zvierat a obchodovanie so zvieratami
8. Zákaz chovu, premiestňovania, dovozu a vývozu zvierat
9. Ostatné ustanovenia na ochranu zvierat
10. Vykonávacie ustanovenia
11. Sankcie
12. Prechodné a záverečné ustanovenia

POLSKO

Štruktúra zákona o ochrane zvierat¹⁹

1. Všeobecné ustanovenia
2. Domáce zvieratá
3. Hospodárske zvieratá
4. Zvieratá používané na zábavu, show, filmy, šport a špeciálne účely
5. Zvieratá v zoologických záhradách
6. Voľne žijúce zvieratá
7. Transport zvierat
8. Operácie zvierat
9. Pokusy so zvieratami
10. Usmrcovanie zvierat
11. Trestné sankcie
12. Zmeny aplikačných nariadení, prechodné a záverečné ustanovenia

RAKÚSKO

Štruktúra zákona o ochrane zvierat (Bundesgesetz über den Schutz Der Tiere)²⁰

1. Všeobecné ustanovenia
 - a. Ciele
 - b. Podpora ochrany zvierat
 - c. Rozsah využívania
 - d. Definície
 - e. Zákaz týrania zvierat
 - f. Zákaz zabíjania zvierat
 - g. Zakázané zásahy na zvieratách
 - h. Zákaz prevodu vlastníctva, predaja a nákupu niektorých zvierat
 - i. Zákaz predaja zvierat

¹⁹ Dostupný na internete na: <https://www.animallaw.info/statute/poland-cruelty-polish-animal-protection-act>. [cit. 14.09.2020]

²⁰ Dostupný na internete na: https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/ErV/ERV_2004_1_118/ERV_2004_1_118.pdf. [cit. 14.09.2020]

- j. Povinnosť poskytnutia prvej pomoci
 - k. Pokusy na zvieratách
 - l. Transport zvierat
2. Chov zvierat
- a. Kvalifikácia chovateľa
 - b. Princípy chovu zvierat
 - c. Osoby poverené starostlivosťou
 - d. Starostlivosť v prípade ochorenia, alebo úrazu
 - e. Sloboda pohybu
 - f. Kŕmenie a napájanie
 - g. Zariadenia na chov
 - h. Špecializovaná jednotka pre hospodárenie so zvieratami a pre blaho zvierat
 - i. Zvieratá, ktoré nie sú chované v budovách
 - j. Inšpekcie
 - k. Vedenie záznamov
 - l. Metódy chovu
 - m. Schvaľovania
 - n. Nariadenie o chove zvierat
 - o. Označovanie a registrovanie psov a chovných mačiek
 - p. Voľne žijúce zvieratá
 - q. Chov zvierat v ZOO
 - r. Chov zvierat v cirkusoch, varieté a podobných zariadeniach
 - s. Využívanie zvierat pre iné podujatia
 - t. Útulky pre zvieratá, stravovacie zariadenia, hospice pre zvieratá
 - u. Zatulávané, stratené, opustené zvieratá, alebo konfiškované a zabavené zvieratá
 - v. Chov zvierat za účelom podnikateľských aktivít, chovu, alebo predaja
 - w. Prevod vlastníctva, či sprostredkovanie zvierat
 - x. Porážka a zabíjanie zvierat
3. Výkon
- a. Orgány
 - b. Asistencia výkonným orgánom a orgánom verejnej bezpečnosti
 - c. Kontrolné orgány
 - d. Vstup do nehnuteľností a priestorov, dopravné prostriedky a povinnosť spolupracovať
 - e. Donucovacie prostriedky
4. Sankcie a záverečné ustanovenia
- a. Trestné sankcie
 - b. Prípady zákazu chovu zvierat
 - c. Prepádnutie zvierateľa
 - d. Zvierací ombudsman
 - e. Komisia na ochranu zvierat, plán na ochranu zvierat a správa o ochrane zvierat
 - f. Rada na ochranu zvierat
 - g. Poradný výkonný orgán
 - h. Referencie

- i. Vstup do platnosti a prechodné obdobia
- j. Príprava vykonávania
- k. Oznámenie k implementácii
- l. Oznámenie
- m. Vykonávacia klauzula

SPOJENÉ KRÁLOVSTVO

Štruktúra zákona

1. Úvodné ustanovenia
 - a. Zvieratá, na ktoré sa vzťahuje zákon
 - b. Chránené zvieratá
 - c. Zodpovednosť za zvieratá
2. Prevencia škody
 - a. Nie nevyhnutné utrpenie
 - b. Mrzačenie
 - c. Skracovanie chvostov u psov
 - d. Podávanie jedov
 - e. Zápasy
3. Podpora dobrých podmienok
 - a. Povinnosť osoby zodpovednej za zviera zabezpečiť dobré podmienky
 - b. Oznámenia o zlepšení
 - c. Transfer zvierat predajom, alebo ocenením osobám mladším ako 16 rokov
 - d. Ustanovenia na podporu dobrých životných podmienok
4. Licencie a registrácia
 - a. Licencie a registrácia aktivít, zahŕňajúcich zvieratá
5. Kódexy praxe
 - a. Kódexy praxe
 - b. Tvorba a schvaľovanie kódov praxe: Anglicko
 - c. Tvorba a schvaľovanie kódov praxe: Wales
 - d. Odvolanie kódov praxe
6. Zvieratá v stave úzkosti
 - a. Právomoci vo vzťahu k úzkosti zvierat
 - b. Právomoci k vstupu za účelom sekcie 18
 - c. Postupy vo vzťahu k zvieratám podľa sekcie 18(5)
 - d. Postupy podľa sekcie 20: odvolania
7. Vynucovacie právomoci
 - a. Zabavenie zvierat zapojených do zápasov
 - b. Vstup a prehliadka na základe príkazu v súvislosti s trestnými činmi
 - c. Vstup za účelom zatknutia

- d. Kontrola povinných záznamov držiteľa licencie
 - e. Kontrola v súvislosti s licenciami
 - f. Kontrola v súvislosti s registráciou
 - g. Kontrola priestorov farmy
 - h. Kontrola vo vzťahu k nariadeniam Spoločenstva
8. Trestné stíhanie
- a. Právomoci lokálnych orgánov stíhať trestné činy
 - b. Časové limity pre stíhanie
9. Právomoci po odsúdení
- a. Trest odňatia slobody alebo pokuta
 - b. Deprivácia
 - c. Diskvalifikácia
 - d. Zabavenie zvierat v súvislosti s diskvalifikáciou
 - e. Doplnok k sekcii 35
 - f. Deštrukcia v záujme zvierťa
 - g. Deštrukcia zvierat zapojených do zápasov
 - h. Pokrytie nákladov vo vzťahu k zvieracím zápasom
 - i. Prepádnutie vybavenia používaného pri trestných činoch
 - j. Odvolania podľa článkov 33,35, 37,38 a 40
 - k. Príkazy v súvislosti s licenciami
 - l. Ukončenie diskvalifikácie podľa čl. 34 a 42
 - m. Príkazy na odsúdenie na náhradu trov konania
 - n. Príkazy na náhradu trov konania: právo na odvolanie pre nepáchateľov
10. Škótsko
- a. Účinok diskvalifikácie v Škótsku podľa oddielu 34
 - b. Príkazy na odňatie slobody v súvislosti s trestným činom podľa čl. 46 ods. 2
 - c. Príkazy na zabavenie v prípade porušenia diskvalifikácie: Škótsko
 - d. Odvolania proti rozhodnutiam o odňatí slobody a príkazom na zaistenie
 - e. Príkazy na zadržanie, zaistenie a dočasné príkazy: trestné činy
11. Všeobecné
- a. Inšpektori
 - b. Podmienky pre udelenie rozkazu
 - c. Právomoci vstupu, kontroly a vyhľadávania: doplnkové
 - d. Právomoci na zastavenie a zadržanie vozidiel
 - e. Právomoci na zadržanie plavidiel, lietadiel a vznášadiel
 - f. Získavanie dokumentov v súvislosti s vykonávaním príkazov
 - g. Pôsobenie právnických osôb
 - h. Vedecký výskum
 - i. Rybárstvo
 - j. Právomoci koruny
 - k. Príkazy a predpisy
 - l. Všeobecný výklad
 - m. Finančné ustanovenia

- n. Mládež a následné zmeny a doplnenia
- o. Zrušovacie ustanovenia
- p. Prechodné ustanovenia
- q. Rozsah
- r. Ukončenie

SPOJENÉ ŠTÁTY AMERICKÉ

Štruktúra zákona o ochrane zvierat²¹

1. Politické vyhlásenie
2. Definície
3. Licencovanie predajcov a vystavovateľov
4. Požadované licencie predajcov a vystavovateľov
5. Časové limity pre predajcov a vystavovateľov psov a mačiek
6. Registrácia výskumných pracovísk, manipulátorov, dopravcov a vystavovateľov bez licencie
7. Nákup psov a mačiek výskumnými pracoviskami povolený len od autorizovaných operátorov aukcií a licencovaných predajcov a vystavovateľov
8. Nákup psov a mačiek vládny inštitúciami povolený len od autorizovaných operátorov aukcií a licencovaných predajcov a vystavovateľov
9. Vzťah poručiť-zástupca
10. Vedenie záznamov predajcami, vystavovateľmi, výskumnými pracoviskami, sprostredkovateľmi a chovateľmi
11. Značenie a identifikácia zvierat
12. Humánne štandardy a povinnosť vedenia záznamov aukčných predajných miest
13. Štandardy a proces certifikácie pre humánne narábanie, starostlivosť, opateru a prepravu zvierat
14. Výbor pre výskumné zariadenia – založenie, členovia, funkcie atď.
15. Humánne štandardy pre vládne zariadenia pre zvieratá
16. Konzultácie a spolupráca ministra pôdohospodárstva s federálnymi, štátnymi a miestnymi orgánmi pre pôdohospodárstvo
17. Výkon a vymožitelnosť ministrom
18. Kontrola orgánmi činnými v trestnom konaní
19. Dovozy živých psov
20. Porušenia predpisov
21. Pravidlá a nariadenia
22. Oddeliteľnosť
23. Poplatky a schvaľovanie rozpočtových prostriedkov
24. Dátumy účinnosti
25. Zákaz podnikania v oblasti zvieracích zápasov
26. Prezradenie obchodného tajomstva
27. Ochrana spoločenských zvierat
28. Oprávnenie požiadať o súdny príkaz

²¹ Dostupný na internete na: <https://www.animallaw.info/statute/us-awa-animal-welfare-act#2139>. [cit. 14.09.2020]

29. Zákaz zabíjania psov a mačiek na ľudskú spotrebu

ŠVAJČIARSKO

Štruktúra zákona o ochrane zvierat²²

1. Všeobecné ustanovenia
 - a. Účel zákona
 - b. Rozsah zákona
 - c. Definície
 - d. Princípy
 - e. Vzdelávanie a tréning
2. Držba zvierat
 - a. Starostlivosť o zvieratá
 - b. Šľachtenie zvierat a genetické modifikácie
 - c. Obchodovanie so zvieratami
 - d. Transport zvierat
 - e. Chirurgické zákroky na zvieratách
 - f. Pokusy so zvieratami
 - g. Porážka zvierat
3. Výskum
4. Administratívne a verejné orgány
5. Trestné ustanovenia
6. Záverečné ustanovenia
 - a. Vymožiteľnosť
 - b. Zrušenie existujúcich zákonov a prechodné obdobia
 - c. Referendum a začiatok platnosti

ŠVÉDSKO

Štruktúra zákona o ochrane zvierat²³

1. Úvodné ustanovenia
 - a. Účel zákona
 - b. Rozsah zákona
 - c. Laboratórne zvieratá
 - d. Pokusy na zvieratách
 - e. Ustanovenia EÚ doplnené zákonom

²² Dostupný na internete na:

<https://www.globalanimallaw.org/downloads/database/national/switzerland/Tierschutzgesetz-2005-EN-2011.pdf>. [cit. 14.09.2020]

²³ Dostupný na internete na: <https://www.government.se/information-material/2020/03/animal-welfare-act-20181192/>. [cit. 14.09.2020]

2. Všeobecné nariadenia o držbe, chove a starostlivosti o zvieratá
 - a. Základné požiadavky na ochranu zvierat
 - b. Dobré prostredie pre zvieratá a prirodzené správanie
 - c. Získané zručnosti
 - d. Požiadavky ohľadom pozornosti, krmiva a vody
 - e. Priväzovanie zvierat
 - f. Prístrešky pre hospodárske zvieratá a iné priestory pre zvieratá
 - g. Vybavenie a zariadenie
 - h. Zákaz opustenia zvierťa
 - i. Zákaz bitia, zranenia, alebo preťažovania zvierťa
 - j. Zákaz sexuálnych útokov na zvieratá
 - k. Zákaz určitých spôsobov kŕmenia
 - l. Predaj a iný prevod zvierťa
 - m. Preprava zvierat
3. Športové podujatia s verejnými výstavami zvierat
 - a. Športové podujatia a verejné výstavy zvierat
 - b. Zákaz dopingu
4. Zdravotná starostlivosť o zvieratá a chirurgické zákroky
 - a. Zdravotná starostlivosť o choré a zranené zvieratá
 - b. Chirurgické zákroky
 - c. Veterinári a iní odborníci na zdravie zvierat
 - d. Autorizácia v oblasti zákazu hormónov
5. Porážka a zabíjanie zvierat
 - a. Požiadavky pri porážke a zabíjaní zvierat
 - b. Povoľovanie v oblasti porážky a zabíjania
6. Povoľovanie a schvaľovanie
 - a. Povolenia na priestory
 - b. Zákaz používať priestory pre zvieratá bez získania povolenia
 - c. Povolenie na novú technológiu
 - d. Povolenie na držbu zvierat v určitých prípadoch
 - e. Odobratie povolenia
7. Pokusy na zvieratách
 - a. Základné princípy pre pokusy na zvieratách
 - b. Povolenie na laboratórne pokusy na zvieratách
 - c. Preskúvanie udeľovania povolení
 - d. Informácie v povolení
 - e. Odobratie povolenia
 - f. Zodpovednosť za aktivity
 - g. Organizácia laboratórnych aktivít so zvieratami
 - h. Odchyt voľne žijúcich laboratórnych zvierat
 - i. Požiadavky na etický súhlas
 - j. Preskúvanie etického súhlasu

- k. Odobratie etického súhlasu
 - l. Úprava etického súhlasu
 - m. Centrálna etická komisia pre experimenty so zvieratami
 - n. Zloženie centrálnej komisie
 - o. Kvórum centrálnej komisie
 - p. Iné povolenia
8. Kontrola a úlohy zodpovedných orgánov
- a. Kompetentné kontrolné orgány
 - b. Personál vyškolený v ochrane zvierat
 - c. Koordinácia aktivít
 - d. Poradenstvo a informácie
 - e. Povinnosť konať proti porušovaniu predpisov
 - f. Ustanovenia o kontrole
 - g. Kontrola zvierat okrem hospodárskych zvierat
 - h. Poplatky za kontrolu
 - i. Vyhlášky
 - j. Náprava na náklady jednotlivca
 - k. Právo na informácie a prístup k dokumentom
 - l. Právo na vstup
 - m. Právo EÚ na informácie a vstup
 - n. Požiadavky na starostlivosť
 - o. Povinnosti subjektu kontroly
 - p. Asistencia Švédskej polície
 - q. Výnimka pre zvieratá používané v ozbrojených silách
 - r. Správa o zlom zaobchádzaní
9. Zákazy a odobratie zvierťa
- a. Zákaz starostlivosti o zvieratá
 - b. Rozsah a odvolanie zákazu starostlivosti
 - c. Povinnosť ukončiť chov zvierťa
 - d. Pohotovostné zabitie
 - e. Odobratie zvierťa
 - f. Okamžité odobratie zvierťa
 - g. Právo rozhodnúť o odobratom zvierati
 - h. Nakladanie s odobratým zvieratom
 - i. Zodpovednosť za náklady s odobratím zvierťa
10. Pokuty a iné sankcie
- a. Trestné činy proti zákonu
 - b. Trestné činy proti zákazu vykonávania sexuálneho styku so zvieratami
 - c. Trestné činy proti niektorým ustanoveniam EÚ ohľadom prepravy a zabíjania zvierat
 - d. Trestné činy proti iným ustanoveniam EÚ
 - e. Trestné činy proti vyhláškam vydaným na vykonávanie zákona
 - f. Priestupky
 - g. Vzťah k Trestnému zákonu

h. Pokuty za nezískanie súhlasu vopred

11. Odvolania

- a. Odvolanie proti rozhodnutiu ohľadom etického súhlasu
- b. Odvolanie proti iným rozhodnutiam
- c. Odvolania proti rozhodnutiu veterinára
- d. Nariadenia o okamžitej vymožitelnosti

